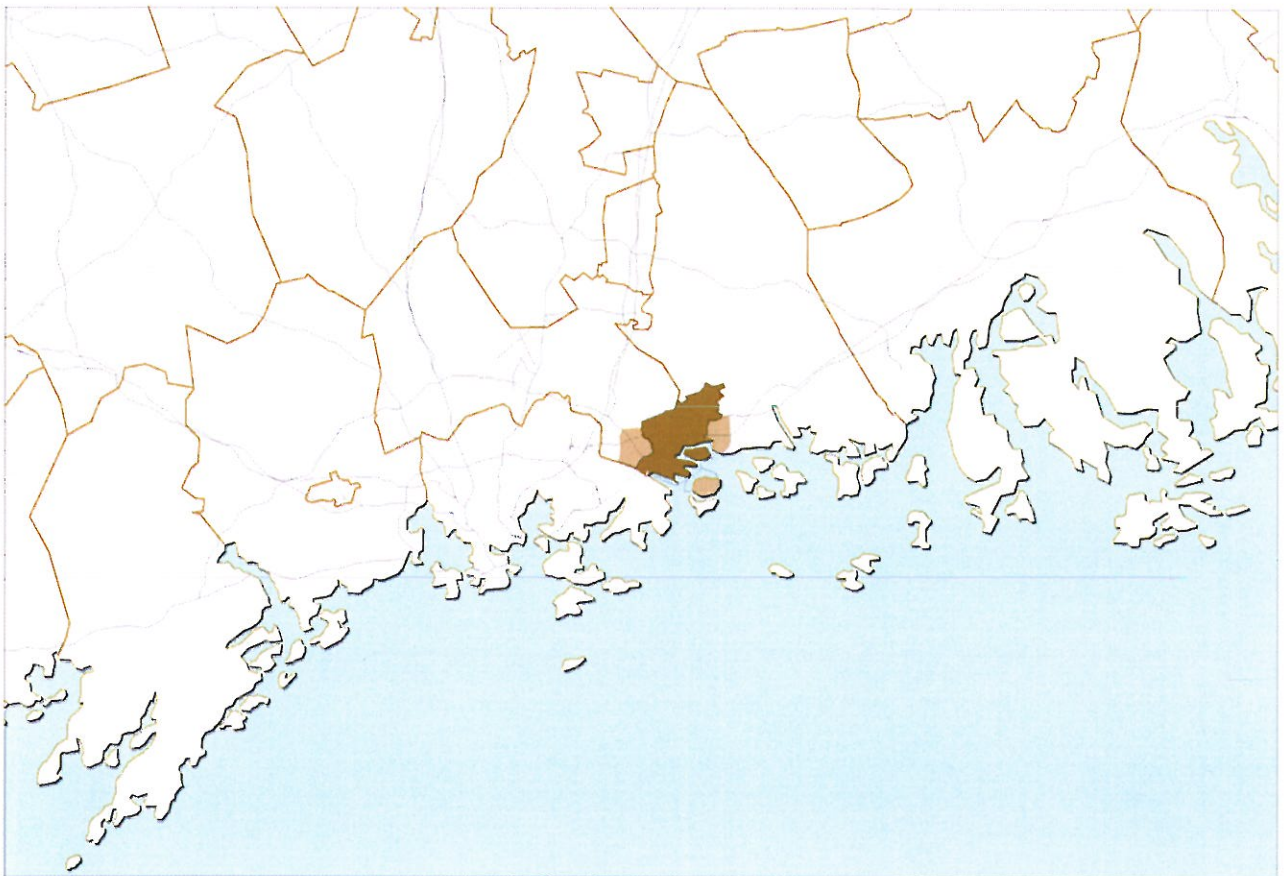

Östersundomin yhteinen yleiskaava

Helsingin, Vantaan ja Sipoon yhteinen maankäytönsuunnitelma Östersundomiin

TYÖOHJELMA
19.8.2010

Östersundomin yhteisen yleiskaavan työohjelma

1. Johdanto	3
2. Kuntien yhteinen yleiskaava instrumenttina	4
3. Östersundomin yhteinen yleiskaava	5
Taustaa	5
Maankäyttösuunnitelma	5
Toteuttamisohjelma	6
4. Yhteisen yleiskaavan rajaus	7
5. Yleiskaavan selvitykset	8
6. Suunnittelun organisointi	9
Suunnitteluyhteistyön periaatteita	9
Osallistuminen, vuorovaikutus ja vaikutusten arviointi	9
7. Käsittely, päätöksenteko ja aikataulu	10
LIITE 1 (selvitykset ja lähteet)	12

1. Johdanto

Valtioneuvosto päätti 28.6.2007 liittää Sipoon lounaisosan ja Vantaan ns. Västerkullan kiilan Helsinkiin. Alue liitettiin Helsinkiin 1.1.2009.

Tarkoituksena on laatia Helsinkiin liitetyille alueille sekä siihen läheisesti liittyville Vantaan Länsisalmen sekä osille Länsimäen, Vaaralan ja Ojangon kaupunginosia sekä Sipoon Granön ja Majvikin alueille näiden kolmen kunnan yhteinen yleiskaava. Kuntien osallistuminen yhteiseen yleiskaavaan edellyttää kunkin kunnan päätöstä kaavaan osallistumisesta. Tässä työohjelmassa esitetään kaavan valmistelun pääpiirteet. Laadittavaa yleiskaavaa kutsutaan nimellä *Östersundomin yhteinen yleiskaava*.

Östersundom, rantaa ja metsää
kuva Skyfoto Oy

2. Kuntien yhteinen yleiskaava instrumenttina

Kuntien yhteinen yleiskaava on maankäyttö- ja rakennuslain mukainen kaavainstrumentti, jolla kunnat voivat muodostaa yhteisen strategian maankäytön suunnittelusta.

Yhteinen yleiskaava voi olla sisällöltään monenlainen. Se voi olla hyvin yleispiirteisesti esitetty symbolin ja periaattein, jolloin sen luonne on strateginen. Se voi olla myös tarkka aluevarauskartta kaavamääräyksineen. Se voi olla myös näiden yhdistelmä riippuen alueesta ja halutusta rakentamisen ajoituksesta. Yhteisen yleiskaavatyön kuluessa hahmottuu tarkoituksenmukainen suunnittelutaso. Suunnitelman tarkkuustasoa ei tarvitse päättää työn alussa.

Yleiskaavassa on tarkoituksenmukaista keskittyä asioihin, jotka on välttämättä suunniteltava työn alkuvaiheessa ja päätettävä yhdessä. Muilta osin ratkaisut tehdään asemakaavoituksen yhteydessä.

Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakuntakaavoista ilmenevät maankäytön tavoitteet ovat Östersundomin osalta muuttuneet tapahtuneen alueliitoksen myötä, joten molemmat kaavat ovat nyt tältä osin vanhentuneita. Östersundomin yleiskaava tulee poikkeamaan voimassaolevista maakuntakaavoista, minkä vuoksi se laaditaan oikeusvaikutteisena. Kuntien yhteisen yleiskaavan vahvistaa ympäristöministeriö. Oikeusvaikutteinen yhteinen yleiskaava ohjaa asemakaavoitusta ja asemakaava-alueiden ulkopuolista lupaharkintaa sekä muiden viranomaisten toimintaa alueella.

Yhteinen yleiskaava

Seudullinen yhteistyö maankäytön yleispiirteisessä ohjaamisessa ja toimintojen yhteensovittamisessa on yhdyskuntarakenteen hallinnan ehdoton edellytys. Tätä yhteistyötä kunnat voivat tehdä laatimalla maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen yhteisen yleiskaavan. Yhteinen yleiskaava laaditaan kahden tai useamman kunnan alueelle. Se voidaan myös laatia kosemaan vain jotain osa-aluetta tai valittuja maankäyttömuotoja kunnissa.

Yleiskaavan laadinta antaa mahdollisuuden yhteiseen strategiseen prosessiin seudulla. Poliittisen keskustelun kytkeminen pitkään ja monivaiheiseen yleiskaavaprosessiin ei ole kuitenkaan helppoa.

Yhteisessä yleiskaavassa voidaan paneutua seudullisesti keskeisiin kysymyksiin kuten asumisen, työpaikkojen ja kaupan sijoittumiseen sekä liikenteeseen ja virkistykseen. Kaavan toteutumisen varmistamiseksi kaavaan mukaan otettavat asiat kannattaa rajata sellaisiin, joista voidaan päästä laajasti yhteisymmärrykseen.

Oikeusvaikutteinen yhteinen yleiskaava ohjaa kuntien asemakaavoitusta ja asemakaava-alueiden ulkopuolista lupaharkintaa. Yleispiirteisen kaavan oikeusvaikutteisuus ei kuitenkaan takaa sen toteutumista, jos eri osapuolet eivät siihen sitoudu.

Yleiskaavaprosessi selvityksineen ja vaiheineen edellyttää runsaasti resursseja. Pienet kunnat saavat kokemusten mukaan yhteisestä yleiskaavaprosessista apua sellaisten selvitysten ja suunnitelmien tekoon, joiden toteuttamiseen niillä ei yksin olisi taloudellisia ja asiantuntijaresursseja.

Kunnat voivat antaa yhteisen yleiskaavan laatimisen ja hyväksymisen maakunnan liiton, tehtävään soveltuvan muun kuntayhtymän tai muun kuntien yhteisen toimielimen tehtäväksi. Yhteinen yleiskaava saataan ympäristöministeriön vahvistettavaksi.

Yhteistä yleiskaavaa koskeva päätöksenteko yhteisessä toimielimessä tai vastaavassa voi vaikeuttaa paikallista, muun muassa kunnanvaltuustojen sitoutumista kaavaan. Tästä syystä on tärkeää, että valmistelu ja yhteisten ratkaisujen etsintä tehdään mahdollisimman vuorovaikutteisesti.

Kunnat voivat luonnollisesti edelleenkin laatia yhteistyössä myös yleiskaavoja, jotka käsitellään erikseen kunkin kunnan päätöksentekoaikoina. Tällöin kyse ei ole maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesta yhteisestä yleiskaavasta, vaan yhteen sovitettuja kuntakohtaisia yleiskaavoista.

www.kunnat.net

3. Östersundomin yhteinen yleiskaava

Taustaa

Yhteinen yleiskaava määrittelee yhteistä tahtotilaa tulevaisuudesta alueella maankäytön osalta. Myös monet seudulliset käynnissä olevat suunnitteluprosessit tulevat vaikuttamaan tahtotilaan. Maakuntakaavoja ollaan muuttamassa ja Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaa ollaan valmistelemaan. Seudun 14 kuntaa yhdessä luovat alueelle seudullista visiota. Siksi mm. järjestettiin aluetta koskeva kansainvälinen suunnittelukilpailu Greater Helsinki Vision 2050. Kilpailu on osa seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) yhteistyötä. Kilpailun jälkeen seudulle on hyväksytty maankäytön, asumisen ja liikenteen strategiset linjat ja toimenpiteet keväällä 2010.

Yleiskaavan taustaksi on laadittu vuonna 2009 kehysuunnitelma (HEPO). Siinä ideoitiin Helsingin, Vantaan, Sipoon ja Porvoon rannikkoalueen aluerakenteen kehitystä, vaihtoehtoja ja maankäyttöä pitkällä tähtäimellä. Työssä tarkasteltiin alueen vahvuuksia, muutostekijöitä ja kehittämispotentiaalia, laadittiin vaihtoehtoja ja arvioitiin niiden vaikutuksia. Lisäksi työssä esitettiin maankäytön kehittämisen periaatteet tarkastelualueelle.

Maakuntakaavoja ollaan uudistamassa. Uudenmaan liitto ja Itä-Uudenmaan liitto yhdistyvät 1.1.2011. Maakuntaliitot laativat yhdessä rakennemalleja ja yhteinen kaavaluonnos on tarkoitus saada tehtyä vuonna 2011 ja maakuntakaavaehdotus on tarkoitus hyväksyä vuoden 2012 aikana.

Yleiskaavatyön pohjana toimivat myös Helsingin kaupunkisuunnittelulautakunnan joulukuussa 2008 Helsingin kaupungin osalta määrittelemät suunnitteluperiaatteet. Periaatteita laajennetaan ja tarkennetaan työn alkuvaiheessa siten, että ne ainakin osittain koskevat koko yhteisen yleiskaavan aluetta. Granön osalta Sipoon kunta on valmistellut suunnitteluperiaatteita teettämällä alueelle diplomityön. Vantaan Länsimäen ja Länsisalmen sekä Sipoon Majvikin alueiden suunnitteluperiaatteita muokataan yleiskaavaluonnoksen laatimisen yhteydessä.

Maankäyttösuunnitelma

Yleiskaavasta tulee ilmetä haluttu kaupunkirakenne kohtuullisella tarkkuudella. Tärkeitä seikkoja ovat asumisen, työpaikkojen, palveluiden ja muiden toimintojen määrä ja laatu ja niiden liittyminen ympäröiviin alueisiin. Laajempaa aluetta koskevan liikennejärjestelmän tarkastelu on alueella oleellista, koska kysymyksessä on etelärannikon kasvukäytävään liittyvän kokonaisuuden osa.

Nykytilanteeseen nähden perustavanlaatuinen seikka on, että maaseudusta tehdään kaupunkia. Helsinkiin liitetyn alueen uuden väestön vähimmäismääränä pidetään alustavasti 30 000 - 35 000 asukasta. Yleiskaava-alueeseen kuuluvan Vantaan kaakkoisosan

oletusmitoituksena voidaan pitää 8 000 - 12 000 uutta asukasta raideratkaisusta ja asemien määrästä riippuen. Toimistotyyppisille työpaikoille varataan tiloja asemien läheltä ja muille työpaikoille pääteiden ja niiden liittymien läheisyydestä.

Sipoon Granön väestön mitoitus tullaan tutkimaan kaavatyön yhteydessä. Mikäli saareen rakennetaan silta, väestön vähimmäismäärä voidaan arvioida noin 2 000: ksi. Sipoon Majvikin asukasmääräksi arvioidaan alustavasti 10 000.

Pääajatuksena on luoda monipuolinen joukkoliikenteeseen painottuva kaupunkimaisesta pientalorakentamisesta koostuva kaupungin osa. Alueen joukkoliikenteen perusratkaisuna tulee olemaan Mellunmäestä jatkuva metro ja siihen liittyvä bussiliityntälinjasto. Alueen pikaraitiotievarauksen tarve selvitetään. Joukkoliikennepainotteisuuden lisäksi alue suunnitellaan kävely- ja polkupyöräily-ystävälliseksi. Ilmastonmuutoksen kannalta samaan suuntaan vaikuttavia ekotehokkaita tekniikoita pyritään hyödyntämään ja kehittämään myös kuntateknisissä ratkaisuissa.

Alueelle suunnitellaan ainakin yksi arkkitehtuuriltaan ja kaupunkikuvaltaan edustava sekä kaupallisesti vetovoimainen ja palveluiltaan monipuolinen keskusta. Vuosaaren sataman ja Aviapoliksen kehityskäytävää hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan. Myös kaupunkirakennustaiteellisia tekijöitä painotetaan. Kaupunkielämän laadun takaamiseksi rantaviivaa avataan nykyistä enemmän jokamiehen saavutettavaksi.

Sipoonkorven eteläreuna ja rannikon Natura 2000-alueet ovat yleiskaava-alueen oleellinen osa. Lisäksi merellistä luontoa kaava-alueella edustaa Sipoon Granö. Sillä tulee olemaan roolinsa merellisen virkistyksen järjestämisessä. Granö voi tarjota mahdollisuuksia myös merelliseen asumiseen.

Alueella on aikataulullisia epävarmuustekijöitä. Esim. Heli-radalle on varattu tilaa kaava-alueelta jo 30 vuoden ajan eikä sen toteuttamisesta tai varauksen poistamisesta ole vielä tietoa tai varmuutta.

Suunnittelualue käsittää useita alueellisia kokonaisuuksia. Helsinkiin liitetty alue on jaettu viideksi kaupunginosaksi. Lisäksi Vantaan kaakkoiskulma sekä Sipoon Granö ja Majvik muodostavat omat alueensa. Kullekin alueelle voidaan suunnitella omanlaisiaan kaupunkirakenteellisia ja teknisiä ratkaisuja.

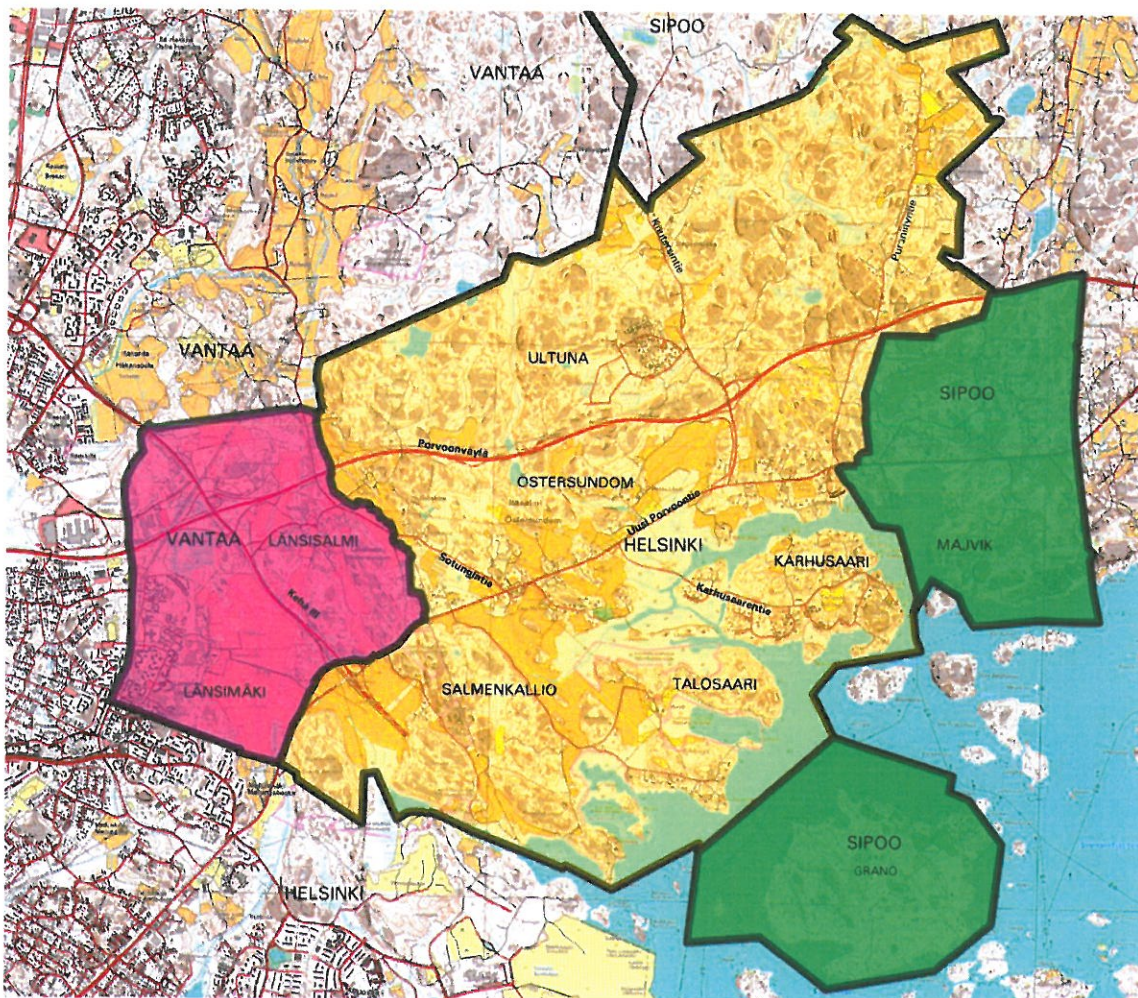
Toteuttamisohjelma

Yleiskaavatyön kanssa samanaikaisesti on tarpeen laatia toteuttamisohjelma, jossa tarkastellaan yksityiskohtaisemman suunnittelun ajoitusta, mitoitusta ja resursointia sekä kuntien välistä toteuttamisyhteistyötä. Toteuttamisohjelma sisältää asema- ja osayleiskaavojen kaavoituksen aikataulut. Infrastruktuurin osalta määritellään järjestelmien periaateratkaisut ja niiden

vaikutus alueiden toteuttamisjärjestykseen, toteuttamistapaan ja rahoitukseen. Raideratkaisut, asuminen, julkisten palvelujen järjestäminen, kuntatekniikka, maaperän rakentamiskelpoiseksi saattaminen ja yleisesti ympäristöarvoja kunnioittava ja säästävä rakentaminen tulevat sisällymään toteuttamisohjelmaan. Toteutuksen koordinoinnista vastaa Helsingin kaupungin talous- ja suunnittelukeskus yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Pääliikenneverkon osalta toteuttamisen tulee olla synkronissa Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamisen kanssa.

4. Yhteisen yleiskaavan rajaus

Östersundomin yleiskaavan alue käsittää koko Helsinkiin liitetyn alueen. Sen lisäksi siihen sisältyy alueita, joilla on Helsinkiin liitettyyn alueeseen niin kiinteä toiminnallinen yhteys, että niiden suunnittelu yhtenä kokonaisuutena on tarkoituksenmukaista. Erityisen tärkeää tämä on raideliikenteen kannalta. Siksi Vantaasta siihen kuuluu Länsisalmen kaupunginosa sekä osia Länsimäen, Vaaralan ja Ojangon kaupunginosista. Sipoosta siihen sisältyy Granön saari ja Majvik. Kaava tulee siten olemaan kolmen kunnan yhteinen yleiskaava. Rajausta tarkennetaan työn edetessä tarpeen mukaan.

Suunnittelualue

Myös yleiskaavan ulkopuolella on tarvetta kuntien yhteiseen suunnitteluun. Erityisen tarpeen yhteissuunnittelulle muodostavat liikenteelliset seikat, joita on sekä Vantaan, Sipoon että

Helsingin suuntaan. Yhteissuunnittelun laajuus riippuu suunnitteluratkaisuista, joita raja-alueilla käsitellään.

5. Yleiskaavan selvitykset

Yleiskaavatyöhän liittyy lukuisia selvityksiä, joiden kautta muodostuu kuva alueen ominaisuuksista suunnittelun käyttöön. Sekä Vantaan että Sipoon yleiskaavatöiden yhteydessä on tehty yleiskaavatasoisia selvityksiä, jotka ovat pääosin ajankohtaisia myös nykyisessä tilanteessa ja osaltaan käytettävissä myös Östersundomin yleiskaavan suunnittelun pohjana. Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on näiden lisäksi teettänyt ja teettää tarpeellisia Helsinkiin liitettyä aluetta koskevia selvityksiä työn edetessä. Esimerkiksi alueen luonnonympäristöstä on tehty perusteellisia yleiskaavatasoisia ja osittain tarkempiakin selvityksiä ja tarkasteluja.

Tähän asti teetetyt ja muut käytettävät yleiskaava-alueeseen liittyvät selvitykset on listattu liitteessä 1. Yleiskaavatyön edetessä on tarvetta myös muita aihepiirejä koskeville selvityksille.

Selvityksiä on laadittu ja laaditaan ainakin seuraavista aiheista:

Asuminen

- Talotyypit

Liikenne

- Raideliikenne; metro ja pikaraitiotie
- Päätie- ja pääkatuverkko
- Liikenneselvitys

Palvelut ja työpaikat

- Julkisten palveluiden kehittäminen ja kaavavarausten mitoitus lyhyellä ja pitkällä tähtäimellä
- Kaupallisten palveluiden kehittäminen lyhyellä ja pitkällä tähtäimellä
- Työnteon tilatarpeet tulevaisuudessa liitosalueella

Luonto

- Kasvillisuus
- Eläimistö
- Maisema
- Naturaselvitykset ja -arvioinnit
- Sipoonkorpi
- Kaupunkiekologia
- Geologia

Taloudelliset selvitykset

Tekniset selvitykset

- Energia
- Kuntatekniikka
- Maaperä
- Hydrologia

Ympäristö

- Melu ja päästöt

Muita selvityksiä laaditaan tarpeen mukaan. Ne ovat osa suunnittelutyötä ja vaihtoehtoisia suunnitteluratkaisuja. Niitä laaditaan työn ja päätösten edetessä.

6. Suunnittelun organisointi

Suunnitteluyhteistyön periaatteita

Östersundomin yhteisen yleiskaavan käytännön suunnittelutyö tehdään Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston *Östersundom-projektissa* yhteistyössä Vantaan ja Sipoon suunnittelijoiden kanssa. Projekti vastaa Helsingin alueen suunnittelusta sekä koko yleiskaava-alueen kaavan laatimisesta teknisessä mielessä. Kaavan laatimisen yhteistyön käytännön muodoista ja mahdollisesta kustannusjaosta sovitaan tarkemmin erikseen. Suunnittelun lähtömateriaalin hankkivat kaikki kolme kuntaa. Suunnitelmia työstetään yhteisessä *Östersundomin suunnittelijaryhmässä*, jonka jäsenet koostuvat Helsingin, Vantaan ja Sipoon kaupunkisuunnittelijoista ja muista asiantuntijoista.

Östersundom-projekti valmistelelee yhdessä suunnittelijaryhmän kanssa asiat käsittelyyn päätävää elintä eli *Östersundom-toimikuntaa* varten sekä kuntakäsittelyihin. Ennen päätöksentekoa suunnitelmat käsitellään työtä ohjaavassa *kaupunginjohtajaryhmässä*. Ryhmään kuuluvat Helsingin ja Vantaan maankäytön suunnittelusta vastaavat apulaiskaupunginjohtajat, Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston virastopäällikkö ja yleiskaavapäällikkö, Vantaan kaupunkisuunnittelujohtaja ja yleiskaavapäällikkö sekä Sipoon kehitysjohtaja ja aluekehitysarkkitehti, Östersundom-projektin projektipäällikkö ja tarpeellinen määrä muita asiantuntijoita. Kaupunginjohtajaryhmä kokoontuu suunnittelutilanteen mukaan.

Östersundom-projektin työskentelyä ohjaa kaupunginjohtajaryhmän lisäksi Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston, talous- ja suunnittelukeskuksen ja kiinteistöviraston virkamiehistä koostuva *johtoryhmä*, johon kutsutaan edustajat Sipoosta ja Vantaalta.

Maakunnan liittoa/liittoja pidetään ajan tasalla suunnittelun etenemisestä. Valtion hallintoon ja muihin tarvittaviin osapuoliin ollaan yhteydessä normaalin kaavoituskäytännön mukaisesti. Helsingin talous- ja suunnittelukeskukseen on perustettu oma projekti valmistelemaan suunnitelmien toteuttamista Helsingin osalta.

Osallistuminen, vuorovaikutus ja vaikutusten arviointi

Yleiskaavalle tehdään kuntien yhteistyönä osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), jossa on suunnitelma siitä, kuinka kaavoitusmenettely tullaan järjestämään. Laissa ei ole yhteisen yleiskaavan menettelyistä erityissäännöksiä, vaan vuorovaikutusta ja tiedottamista koskevat samat lain yleiset säännökset kuin muitakin yleiskaavoja. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma laaditaan työn alkuvaiheessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on samansisältöinen kaikissa kolmessa kunnassa. Sitä tarkistetaan tarvittaessa, esimerkiksi silloin kun suunnitteluala oleellisesti muuttuu. Suunnitelmaan sisältyvät yhteiset alustavat suunnittelun tavoitteet. Suunnittelijaryhmä suunnittelee ja toteuttaa vuorovaikutuksen ja tiedottamisen. Työn aikana laaditut ja laadittavat selvitykset toimivat yhtenä pohjana kaavan ympäristövaikutusten arvioinneille.

7. Käsittely, päätöksenteko ja aikataulu

Lain mukaan kunnat voivat antaa yhteisen yleiskaavan laatimisen ja hyväksymisen maakunnan liiton, tehtävään soveltuvan muun kuntayhtymän tai muun kuntien yhteisen toimielimen tehtäväksi. Yhteinen yleiskaava saatetaan ympäristöministeriön vahvistettavaksi. Valtion rooli tulee suunnittelussa mukaan ELY-keskusten, väyläviraston sekä loppuvaiheessa ympäristöministeriön kautta. Itse kaavan valmistelu pidetään kuntavetoisena.

Lain mainitsema ”muu kuntien yhteinen toimielin” on tässä liitosalueen tapauksessa parhaiten kysymykseen tuleva malli. Toimielimenä toimii *Östersundom-toimikunta*. Toimikunta on 3-jäseninen virkamieselin, jossa on edustaja kaikista kolmesta kunnasta.

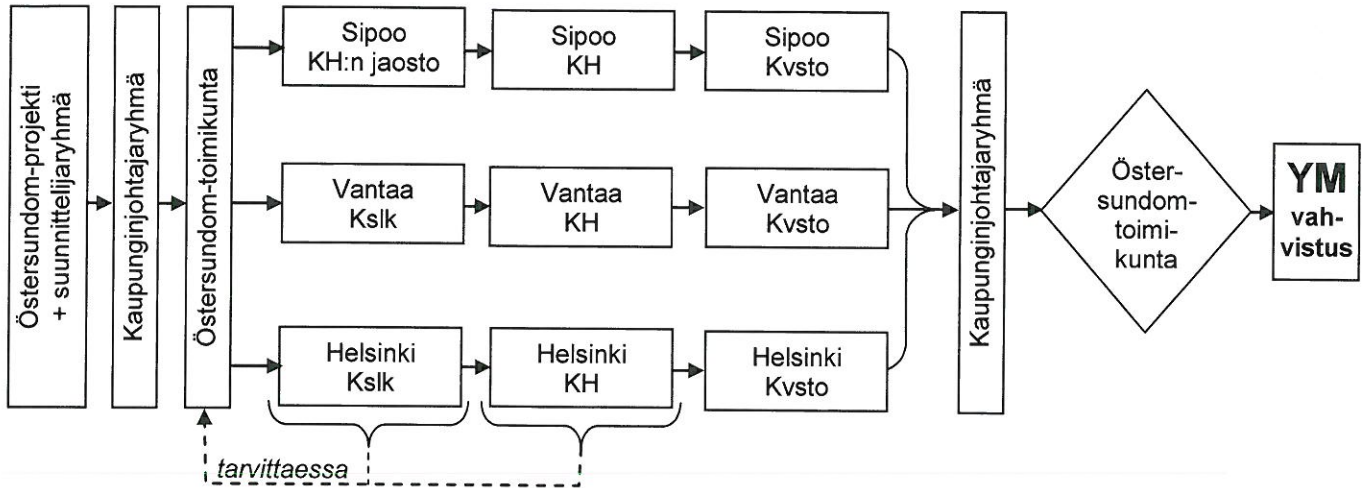
Toimikunnan puheenjohtaja on Helsingistä ja varapuheenjohtaja Vantaalta. Helsingin vetoastuu toimikunnassa on perusteltua siksi, että kyseessä on nimenomaan Helsingin projekti ja että tulevasta rakentamisesta pääosa sijoittuu Helsingin kaupungin alueelle. Toimikunnan kokouksissa ovat läsnä pysyvinä asiantuntijoina myös kuntien yleiskaavoituksesta vastaavat päälliköt. Esittelijänä Östersundom-toimikunnassa toimii Östersundom-projektin projektipäällikkö.

Toimikunta kokoontuu tarvittaessa. Östersundom-toimikuntaa koskevat maankäyttö- ja rakennuslaissa kunnalle asetetut yleiskaavaan kuuluvat viralliset päätöksentekovaiheet eli mm. kaavan vireilletulosta ilmoittaminen (OAS), luonnoksen ja ehdotuksen nähtäville asettaminen sekä kaavasta päättäminen. Ennen Östersundom-toimikunnan kaavan hyväksymispäätöstä asiat käsitellään kunkin kunnan normaalissa päätöksentekoprosessissa. Kuntakäsittelyssä jokainen kunta tekee kulloisestakin suunnitteluvaiheesta päätöksen oman kuntansa aluetta koskien oman hallinto- ja delegointikäytäntönsä mukaisesti: lautakunta / kunnanhallituksen jaosto → kunnanhallitus → kunnanvaltuusto.

Ennen kaavaehdotuksen laatimista tulee kuntakäsittelyssä käsitellä yleiskaavan luonnos vähintään kaupungin- tai kunnanhallituksen tasolla. Kaavaehdotuksen hyväksyminen Östersundom-toimikunnassa edellyttää kaikilta kunnilta valtuuston samansisältöistä puoltavaa lausuntoa yleiskaavasta.

Östersundom- toimikunta tekee hyväksymispäätöksen ja lähettää hyväksymänsä yleiskaavan ympäristöministeriön vahvistettavaksi.

Kaavan laatiminen on aikataulutettu siten, että Östersundom-toimikunnan hyväksymispäätös tehdään lokakuussa 2012. Östersundom-toimikunnan tehtävä päättyy, kun yleiskaavan vahvistamista koskeva päätös saa lainvoiman.

Östersundomin yhteisen yleiskaavan käsittelykaavio

2009	2010				2011				2012			
IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Helsinki - Porvoo, rakennetarkastelu	Raideliikenneselvitykset	Päätöksenteon valmistelu Helsingin aloite yhteisestä yleiskaavasta	Valtuustojen päätökset ja sopimus OAS, viranomaisneuvottelu Yleiskaavaluonnoksen valmistelu	Yleiskaavaluonnos nähtävillä	Yleiskaavaehdotuksen valmistelu, vaikutusten arviointi	Yleiskaavaehdotus nähtävillä	Tarkistettu yleiskaavaehdotus	Osayleiskaavan hyväksymispäätös Östersundom-toimikunnassa				

Östersundomin yhteisen yleiskaavan aikataulukkaavio

LIITE 1

YLEISKAAVATYÖHÖN LIITTYVÄT TEHDYT SELVITYKSET

Östersundomin suunnittelua ja yleiskaavatyötä varten laaditut selvitykset (22.6.2010)

Östersundomin osayleiskaavan kaupunkiekologinen ohjelma. Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto, Yrjö Haila, Anssi Joutsiniemi, Minttu Kervinen & Staffan Lodenius. 2010.

Itämetron jatke, esiselvitys. Sito Oy. 2010.

Liitosalueen pikaraitiotien esiselvitys. WSP Finland Oy. 2010.

Puroselvitys. Ramboll. 2010.

Östersundomin lämmitysratkaisut. Pöyry Finland Oy. 2010.

Östersundomin osayleiskaava-alueen vesihuollon yleisjärjestely - vaihtoehdot. Ramboll. 2010.

Östersundomin rakennemallit. Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto. 2010.

Ekologiset käytävät Helsingin liitosalueella. Helsingin kaupungin ympäristökeskus. Ympäristötutkimus Yrjölä Oy. 2009.

Osayleiskaavatasoinen maisemaselvitys Östersundomin alueelta. Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto. FCG Planeko Oy. 2009.

Helsinki-Porvoo-kehysuunnitelma - Liikennejärjestelmäselvitys. Strafica Oy. 2009.

Liitosalueen eteläosan kasvillisuus selvitys. Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto. Enviro / Heino-nen, Markku & Lammi, Esa. 2008.

Sipoosta ja Vantaalta Helsinkiin liitettävän alueen suunnittelun lähtökohtia. Helsingin kaupunki-suunnitteluvirasto, Seppo Laakso, Kaupunkitutkimus TA Oy. 2008.

Liitosalueen rakennettu kulttuuriympäristö. Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto. Puustinen, Tuu-
lia. 2008.

Lounais-Sipoosta Helsinkiä – Maaseudusta kaupunkia, sosiokulttuurinen selvitys liitosalueesta. Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto. WSP Finland Oy. 2009.

Lounais-Sipoon luontoselvitykset kesällä 2008: päiväperhoset, sudenkorennot ja saukko. Helsingin kaupungin ympäristökeskus. Ympäristötutkimus Yrjölä Oy. 2008.

Kallioperän ja maaperän arvokkaat luontokohteet alueella, joka liitetään Helsinkiin 2009 Sipoosta ja Vantaalta. Antti Salla. 2008.

Muita työssä käytettäviä selvityksiä:

Metsähallituksen selvitys Sipoonkorven kansallispuiston perustamisedellytyksistä. Asianro 381/625/2010. Metsähallitus. 2010.

Liikenteen kehitys Helsingissä vuonna 2009. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston selvityksiä 2010:1. Irene Lilleberg, Tuija Hellman. 2010.

Omavaraisuus maankäytön suunnittelun tavoitteena, esimerkkialueena Granön saari Sipoossa. Eveliina Harsia, Diplomityö 2010.

From City to City-Region - City of Helsinki Strategic Spatial Plan. Helsinki City Planning Department publications 2009:8. Douglas Gordon, Rikhard Manninen & Olavi Veltheim. 2009.

Kaupun kaavoitus Helsingissä - osa II - Erikoiskauppa, Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2009:9.

Ekotehokkuuden arviointi ja lisääminen Helsingissä. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston yleissuunnitteluosaston selvityksiä 2008:2. VTT, Pekka Lahti, Jyri Nieminen, Markku Virtanen. 2008.

Kaupungista seutu ja seudusta kaupunki - Helsingin maankäytön kehityskuva, 2008. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2008:4. Timo Vuolanto, Rikhard Manninen. 2008.

Ulkoilureittisuunnitelma ja luontoselvitys. Honkanen Jarmo. 2007.

Östersundomin ruovikkoalueen yleissuunnitelma. Uudenmaan Ympäristökeskuksen raportteja 4/2007. Eeva Suikkari. 2007.

Kaupungista seutu ja seudusta kaupunki: taustaa, perusteluja ja analyyssejä Helsingin maankäytön kehityskuvalle. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2007: 1.

Kaupungista seutu ja seudusta kaupunki: Helsingin maankäytön kehityskuvan luonnos. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2007: 2.

Sipoonkorpi - luontoselvitys ja nykyinen virkistyskäyttö. Honkanen Jarmo. 2006.

Townhouse - Kytkeyty omatonttinen pientalo kaupungissa - Lähtökohtia ja tavoitteita. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston yleissuunnitteluosaston selvityksiä 2006:8. Rikhard Manninen ja Teemu Holopainen. 2006.

Ajankohtaisia asumisen muotoja. Näkökulmia Helsingin asuntokannan ja väestörakenteen kehittymiseen. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2005:6.

Kirjokertun, pikkulepinkäisen, ruisrääkän ja luhtahuitin habitaattikartoitus Mustavuorenlehdon ja Östersundomin lintuvesien alueella, Vuosaaren satamahanke, Helsingin kaupungin ympäristökeskus, Laine, Yrjölä. 2005.

Vuosaaren sataman linnustonseuranta 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008. Ympäristötutkimus Yrjölä Oy ja Helsingin kaupungin ympäristökeskus. Yrjölä, R. & Koivula, M. 2003.

Ekologiset verkostot Itä-Uudenmaan alueella, YS-konsultit, Itä-Uudenmaan liitto. Seija Väre. 2002.

Vuosaaren satamahankkeen luontovaikutusten seurantaohjelma. Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja. Pertti Koskimies. 2001.

Östersundomin lintulahtien kasvillisuuskartoitus. Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen monisteita 2/2000. Jarmo Honkanen. 2000.

Östersundomin lintulahtien kasvillisuuskartoitus, pysyvät seuranta-alat. Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen monisteita 3/2000. Jarmo Honkanen. 2000.

Vantaan yleiskaavan 2007 laadinnan yhteydessä tehdyt selvitykset:

Vantaan moderni teollinen rakennusperintö 1930-1979, Inventointiraportti, Vantaan kaupungin kaupunkisuunnittelu, C28:2006, Kaupsu 17/2006, Amanda Eskola.

Kulttuurimaisemaselvitys – Teollinen rakennusperintö Vantaan kaupungin kaupunkisuunnittelu, YK0004, C31:2006, Anne Mäkynen 4.10.2006.

Vantaan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet Vantaan kaupungin kaupunkisuunnittelu, C20:2005; Kaupsu 11/2005, YK0023, Anna Ojala.

Vantaan keskiaikaisten kylätonttien inventointi vuonna 2005.V.-P. Suhonen Museovirasto/RHO.

Kulttuurimaisemaselvitys. Kaupunkisuunnittelu C7:2005; Kaupsu 4/2005, Laura Muukka, Anne Mäkynen, 2005.

Teknisen huollon aluevaraukset. Vantaan kaupungin kaupunkisuunnittelu, YK0007 / 004.

Vantaan ratsastusreittien ja -keskusten tarveselvitys/22.1.2004. Laura Muukka.

Koirien koulutusalueet. Vantaan kaupungin kaupunkisuunnittelu, YK0013/ 7.1.2004.

Luonnonsuojeluselvelyt YK0019. Vantaan kaupungin kaupunkisuunnittelu, C15:2004 KSY 11/2004, Sinikka Rantalainen.

Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930-79, Inventointiraportti Vantaan kaupunki C15:2002, Vantaan kaupunginmuseon (VKM) julkaisu nro 12, KSY 9/2002. Amanda Eskola.

Viheralueselvitys Vantaan kaupungin kaupunkisuunnittelu, C27:2002; KSY19/2002. Anne Mäkynen.

Sipoon yleiskaavojen laadinnan yhteydessä tehdyt selvitykset:

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava, Luontoarvot, Yhteenveto, Sipoon kunta. FCG Planeko Oy 3.3.2008.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava, Yhteenveto maisemallisista arvoista yleiskaavoitusta varten, Sipoon kunta. FCG Suunnittelukeskus Oy, 28.2.2008.

Yhteenveto Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alueen kulttuurihistoriallisista arvoista, Sipoon kunta. FCG Suunnittelukeskus Oy, Tmi Lauri Putkonen, 2.3.2008.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaavan luontoselvitys. – Julkaisematon, Sipoon kunta.

Sipoon historiallisen ajan muinaisjäännösten inventointi vuonna 2007, Museovirasto/RHO. Suhonen, V-P. 2007.

Sipoo, Manneralueen esihistoriallisen ajan ja saariston esihistoriallisen sekä historiallisen ajan muinaisjäännösten inventoinnit, Museovirasto. Koivisto, Satu. 2007.

Sipoon yleiskaava-alueiden luontoselvitykset 2006. Ympäristötutkimus Yrjölä Oy. Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2004. Virrankoski, S., Vaskelainen, E., Sarvanne H. & Yrjölä, R. 2006.

Rakennus- ja kulttuurihistoriallinen inventointi. Sipoon kunta. Periäinen, Karoliina. 2004.